

2.

GYAKORLÓFÜZETEM

A társadalom jegyében

Zápisník na každý deň

Téma: Človek a spoločnosť, Umenie a kultúra

Koordinátor projektových aktivít: PhDr. Jozef Facuna, PhD.

Na pracovnom zošite odborne spolupracovali:

Mgr. Miroslava Langerová, PhD., PaedDr. Andrea Papp,
PaedDr. Juliana Perečinská, PaedDr. Zuzana Révészová

Odborní konzultanti: PaedDr. Anita Halászová,
PaedDr. Gyöngyi Ledneczka, PhD., PaedDr. Lívia Tímárová.

Grafické spracovanie: Komunikačná a marketingová agentúra LEMUR

V zápisníku je použitý font Školské písmo.

Ilustrácie a fotografie: Shutterstock, Foky Ottó,
thinkmaze.com, vectorstock.com

Vydavateľ: Štátny pedagogický ústav, Pluhová 8, 830 00 Bratislava

Pracovný zošit bol vypracovaný pre žiakov prvého stupňa základných škôl s vyučovacím jazykom maďarským počas mimoriadneho prerušenia školského vyučovania v školách v školskom roku 2019/2020.

A füzetben minden nap érdekesebbnél érdekesebb feladat vár rád. Rajzolás, színezés, írás, számolás. Amikor a füzet összes oldala megtelt, értékeld ki a munkádat, és emlékként őrizd meg a füzetedet.

Munkára fel! Ha valamelyik feladattal nem boldogulsz, nyugodtan ugord át. 😊

A tanító néni, tanító bácsi üzent:

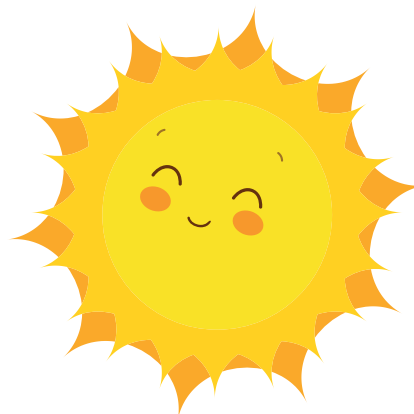
1. NAP

DÁTUM:

Egy füzet sok-sok mondókával és verssel. Most a hét napjairól.

*Hétfőn kezdem e hetet,
kedden kedvem de remek,
szerdán reggel felkelek,
csütörtökön nevetek.
Pénteken sem heverek,
szombaton se fekhetek,
vasárnap leheverek,
befejezem e hetet.*

(magyar népi mondóka)

*Legyen mosolygós
minden napod!*

1. FELADAT

Az új füzeted egy mondókával kezdődik. Ha figyelmesen elolvasod a mondókát és a kérdéseket, biztosan tudni fogod a válaszokat. Válaszolj mindig egész mondattal!

Mikor kezdem a hetet?

.....

Milyen a kedvem kedden?

.....

Mit csinállok csütörtökön?

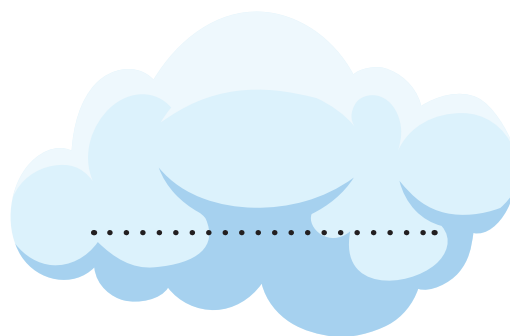
.....

Melyik nappal fejezem be a hetet?

.....

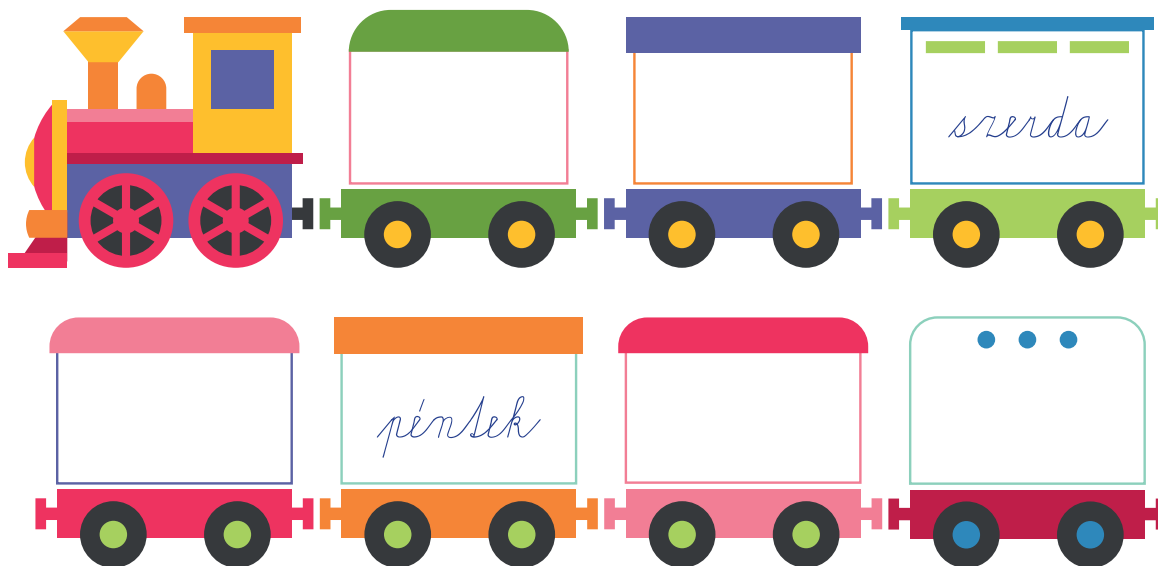
2. FELADAT

*Heten vannak, mind testvérek,
nevüket is jól ismered,
de nem szereted mind őket,
csak azt, amelyikkel jól pihenhetsz.*

Kitaláltad a találós kérdés megfejtését? Ha igen, írd be a felhőbe!

Meg tudod nevezni a szerelvény kocsijait? Pótold be a hiányzó szavakat a kocsik ablakjaiba! Figyelj a megfelelő sorrendre!

A vonat két utolsó kocsijában rejtőző nap, hétköznap vagy szabadnap? Válaszolj egész mondattal!

.....

3. FELADAT

Jegyezd be a hét napjait a táblázatba (hétfőtől vasárnapig) magyarul és szlovákul! Megpróbálhatod roma nyelven is, ha tudod.

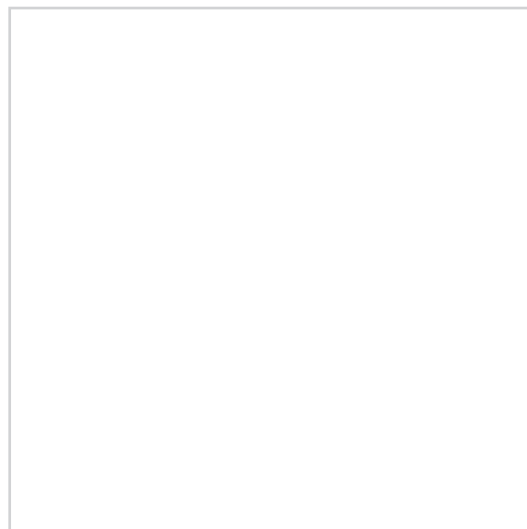
magyar nyelven	szlovák nyelven	roma nyelven

4. FELADAT

Próbáld meg lassan és hangosan felolvasni a mondókát. Neked mi a kedvenc időtöltésed, mit csinász legszívesebben? Rajzold le a négyzetbe!

*Hétfőn hentereg,
kedden kecmereg,
szerdán szendereg,
csütörtökön csak csücsül,
pénteken párnára dűl,
szombaton szundít szorgosan,
vasárnap horkol hangosan.*

(magyar népi mondóka)

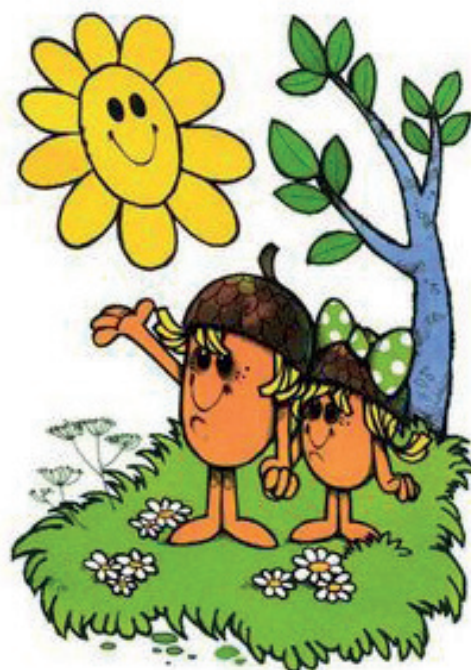

2. NAP

DÁTUM:

Ténagy Lándor: Bolondos mondóka

*Hétfőn egy szem makkot leltem,
kedden délben földbe tettem,
szerdán este vödröt vettem,
csütörtökön megöntöztem,
pénteken csak nézegettem,
szombaton már büszkélkedtem,
s akár hiszed, akár nem:
vasárnap az én tölgyfámról,
annak mind a tíz ágáról
száz szem makkot
leszedtem.*

(Illusztrátor: Foky Ottó)

1. FELADAT

Figyelmesen elolvastad a verset? Ha igen, válaszolj egész mondatokkal a kérdésekre!

Mennyi makkot találtam hétfőn?

.....

Mikor ültettem el?

.....

Mit csináltam csütörtökön?

.....

Melyik fa termése a makk?

.....

2. FELADAT

Te is szeretnél makkot gyűjteni? Rajzolj a számok alapján a kosaraidba annyi makkot, amennyit a kosáron található szám jelöl! Rajzold be a több-kevesebb jelét az üres négyzetbe!

Mennyi makkot gyűjtöttél a három kosárban összesen? Írd le számokkal és betűkkel! Egészítsd ki a mondatot!

Összesen makkot gyűjtöttem.

A három kosár közül, melyik kosárban van a legtöbb makk? Karikázd be a kosarat!

3. FELADAT

Összekeveredtek a fák levelei. Szét tudod válogatni őket? A keretben találsz segítséget. 😊 Írd a számokat a megfelelő levelekbe, majd kösd össze az egyformákat!

1 – juhar

3 – gesztenye

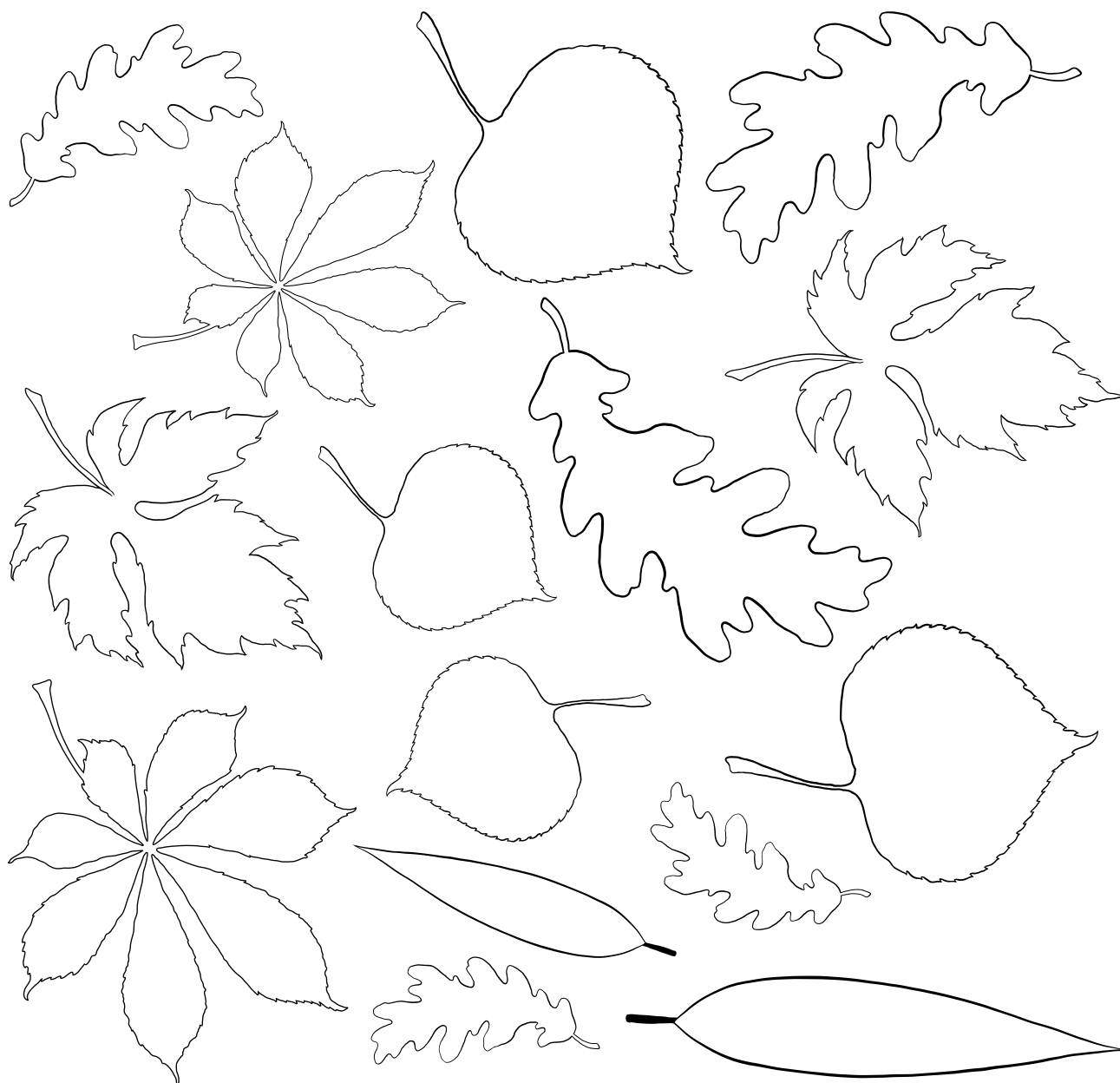
5 – hárs

2 – tölgy

4 – fűzfa

Makk Marci üzenete:

„Nyisd ki reggel az ablakot,
lélegess jó mélyet, nagyot!
Jöhet hideg víz, a szappan,
fogkefe jár fogkrémhabban!
Jól kezdődik így a nap,
olyan leszel, mint a makk!”

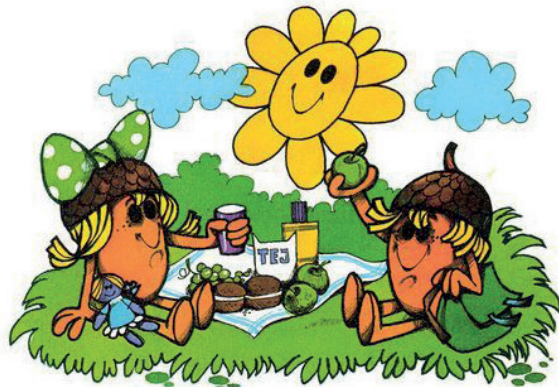
(Csukás István: Makk Marci, részlet – Illusztrátor: Foky Ottó)

Makk Marci üzenete:

„Mit iszom és mit eszem?
Elmesélem szívesen.
Gyümölcsöt és friss tejet,
húst és kevés kenyeret,
eleget, de nem sokat,
olyan vagyok, mint a makk!”

(Csukás István: Makk Marci, részlet – Illusztrátor: Foky Ottó)

4. FELADAT

Most egy kis ismétlés. Melyik fa termése a makk?

.....

Mikor szedtem a száz szem makkot?

.....

3. NAP

DÁTUM:

Gazdag Erzs: Vendégvárás

*Jöjj el hozzám hétfőn, de ne gyere későn!
Jöjj el hozzám kedden! Hadd nőjön a kedvem!
Jöjj el hozzám szerdán, kopogtass a meggyfán!
Csütörtökön jönnél, tán még itthon lelnél.
Pénteken a kedvem, szétgurul a kertben.
Szombaton, barátom, a világot járom.
Vasárnap, vasárnap engemet is várnak.*

1. FELADAT

. ! ?

Most próbáld elolasni úgy, hogy a sorok végén kicsit megállsz, közben vizsgáld meg a mondatok végén található írásjeleket!

Írj ki a vers szövegéből egy-egy példát a következő mondatfajtákra:

Kijelentő:

.....

Felszólító:

.....

Kérdő:

Megtaláltad valamennyi mondatfajta? Melyik hiányzik?

.....

Hétfő, kedd, szerda, csütörtök, péntek, szombat, vasárnap.

Jó dolgunk van, mint erdőn a madárnak.

(magyar népi mondóka)

2. FELADAT

Fel tudod egymás után sorolni a hét napjait? Ha igen, akkor egy kicsit megnehezítjük a feladatodat. 😊

Írd be a megfelelő napokat a táblázatba, közben figyelj a helyes sorrendre!

	a hét hatodik napja.
	a hét negyedik napja.
	a hét második napja.
	a hét hetedik napja.
	a hét első napja.
	a hét harmadik napja.
	a hét ötödik napja.

3. FELADAT

Egy kis agytorna következik. 😊 Válaszolj a kérdésekre egész mondatokkal!

Milyen nap van ma?

.....

Milyen nap lesz holnap?

.....

Milyen nap volt tegnap?

.....

Milyen nap van hétfő előtt?

.....

Milyen nap következik szombat után?

.....

Sorold fel a munkanapokat (hétköznapiakat)!

.....

4. NAP

DÁTUM:

A hétvégét a családdal töltjük.

*A papa, a mama, a tesóm meg én,
a legjobb család vagyunk a Föld kerekén! ♥*

(Mikola Péter: A legjobb család a Föld kerekén)

A család az, ahol szeretnek, biztonságban érzem magam, akikkel együtt vagyok otthon, egy háztartásban élünk, és valamilyen rokoni kapcsolat van közöttünk.

1. FELADAT

Elárulod, kik tartoznak a családdodhoz? A bemutatkozást kezd magaddal!

Vezeték- és keresztnévem:

Ki mindenki lakik veled együtt otthon? Nevezd meg a családtagjaidat! (pl.: anyukám: Terézia, apukám: Viktor, fiútestvéreim:..., nagymamáim:..., bácsikáim:..., unokatestvéreim:..., keresztapukám:...)

.....
.....

2. FELADAT

.....

.....

.....

.....

Vezetéknem:

Anyukám szüleinek nevei:

Apukám szüleinek nevei:

Anyukám neve:

Apukám neve:

Az én nevem és a testvéreim nevei:

Elkészült a családfád. 😊 Hány tagja van? Számold össze!

Az én családom tagú.

3. FELADAT

*„Mert anyukámnak anyukája az én nagymamám,
Anyunak az apukája pedig a nagypapám,
Apunak van apja anyja ez eddig érthető,
Mert akiről eddig szó volt, az mind nagyszülő.
De anyának van két testvére, egy fiú és egy lány,
A lány nekem a nagynéném, a fiú, nagybátyám,
A fiúnak van három lánya, a lánynak két fia,
És most kezd el csak szélesedni a família.”*

(100 Folk Celsius: Családfamászás)

Ha figyelmesen olvastál, kitalálod ki ő. Sikerül befejezned az alábbi mondatokat?

Az anyukám anyja az én

A apukám anyja az én

A anyukám apja az én

Az apukám fiútestvére az én

A nagynéném fia az én

4. FELADAT

*„Amíg kicsi voltam és okos és kedves és szép, mindig tudták,
hogy kire hasonlítok.
Nagymama azt mondta: Istenem, akárcsak az anyja!
Nagypapa azt mondta: az ördögbe is, szakasztott az apja!
Emil bácsi azt mondta: a megszólalásig szegény Jolán!
Apukám azt mondta: mintha csak magamat látnám!
És anyukám azt mondta: azért talán rám is hasonlít egy kicsit!”*

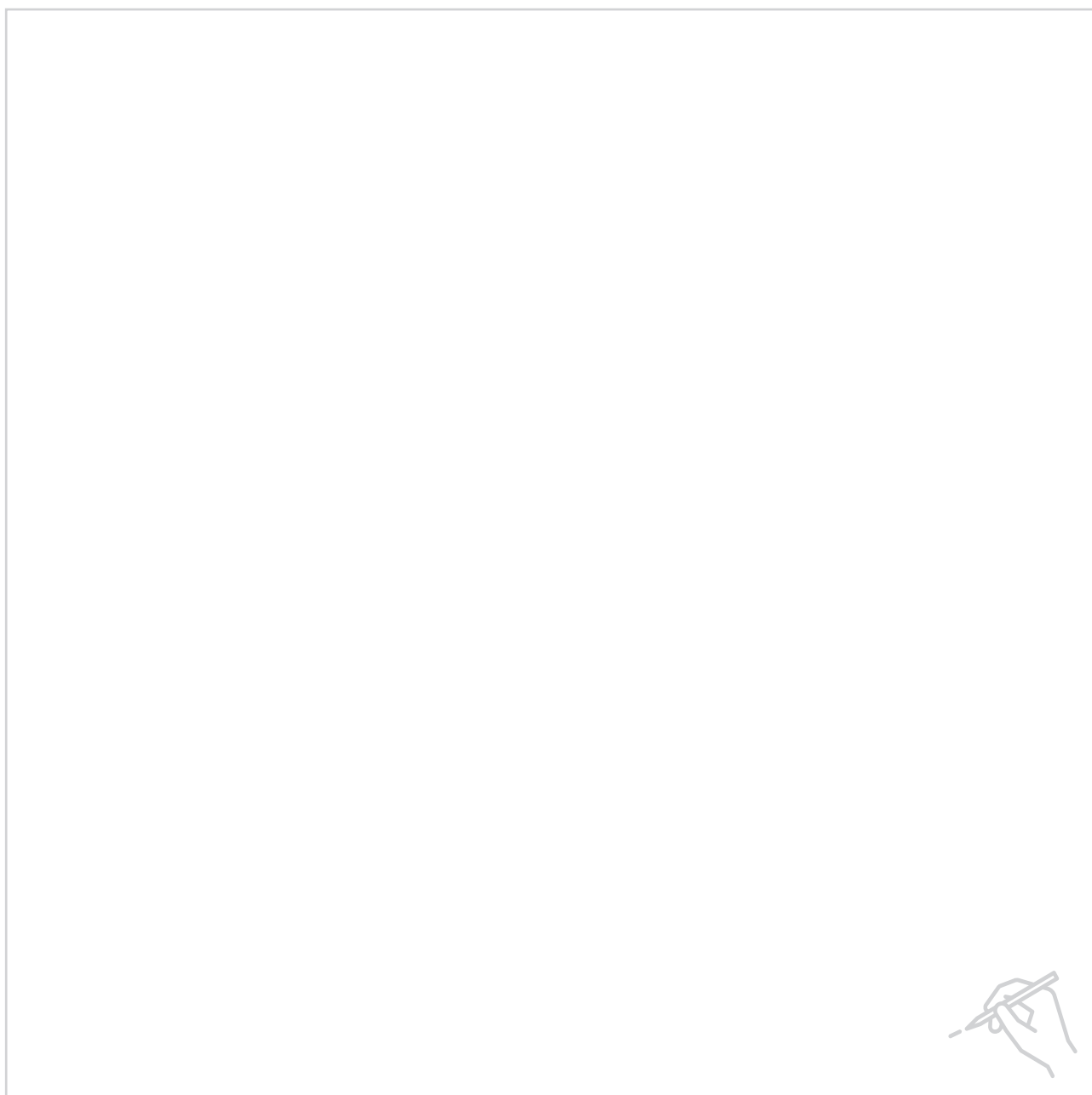
(Janikovszky Éva: Kire ütött ez a gyerek? részlet)

Olvasd fel a részletet a szüleidnek! Kérdezd meg őket arról, hogy szerintük te kire hasonlítasz és miért? Elárulod nekünk?

.....

.....

Ide lerajzolhatod saját magadat, és azt a családtagodat, akire a legjobban hasonlítasz.

5. NAP

DÁTUM:.....

Hol lakik a családot?

1. FELADAT

Az országot, ahol élünk, Szlovák Köztársaságnak (Slovenská republika) hívják. Lakosai falvakban, városokban élnek. Mi a neve a településnek, ahol élsz? Írd le lakhelyed nevét magyar és szlovák nyelven!

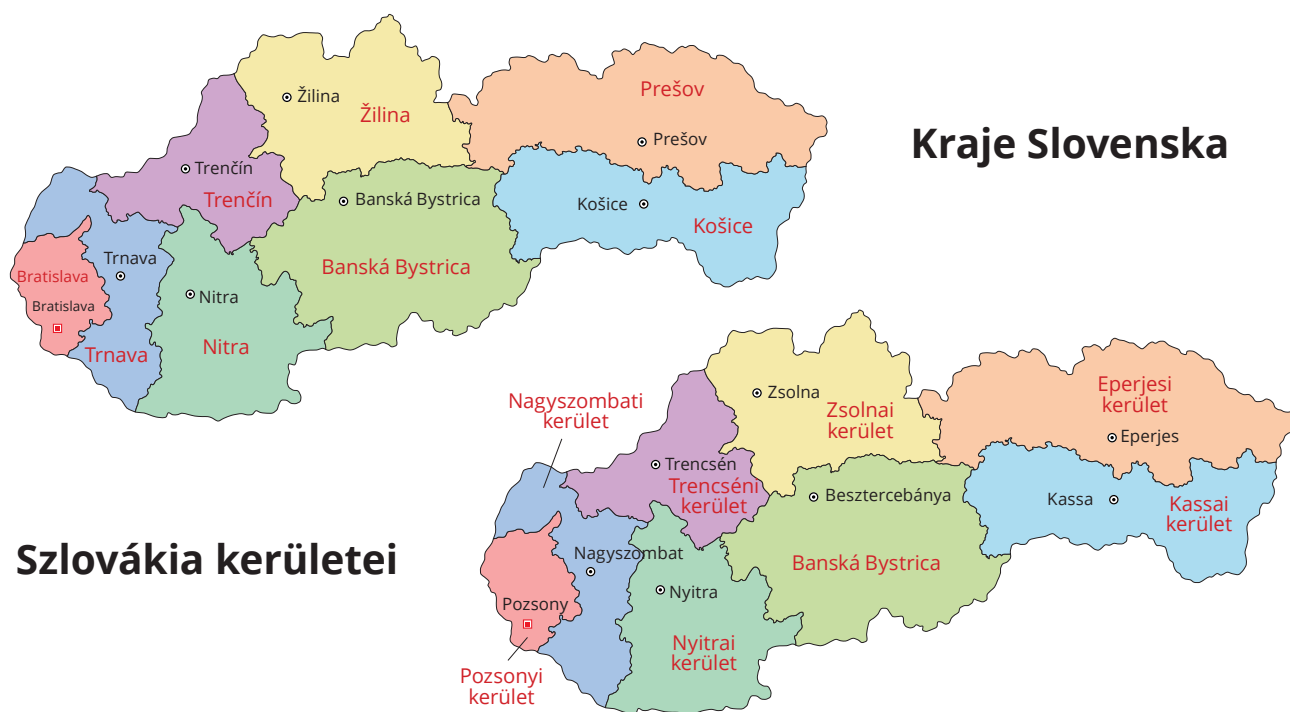
.....

Minden ember szereti a szülőföldjét. Ragaszkodik a helyhez, ahol a családja él, ahová emlékei kötik, ahol nevelkedett. Lehet ez egy pici falu vagy éppen egy nagyváros. Gondolkozz el, majd írd le, szerinted miért jó falun élni, és miért jó városban!

Miért jó falun lakni?	Miért jó városban lakni?

2. FELADAT

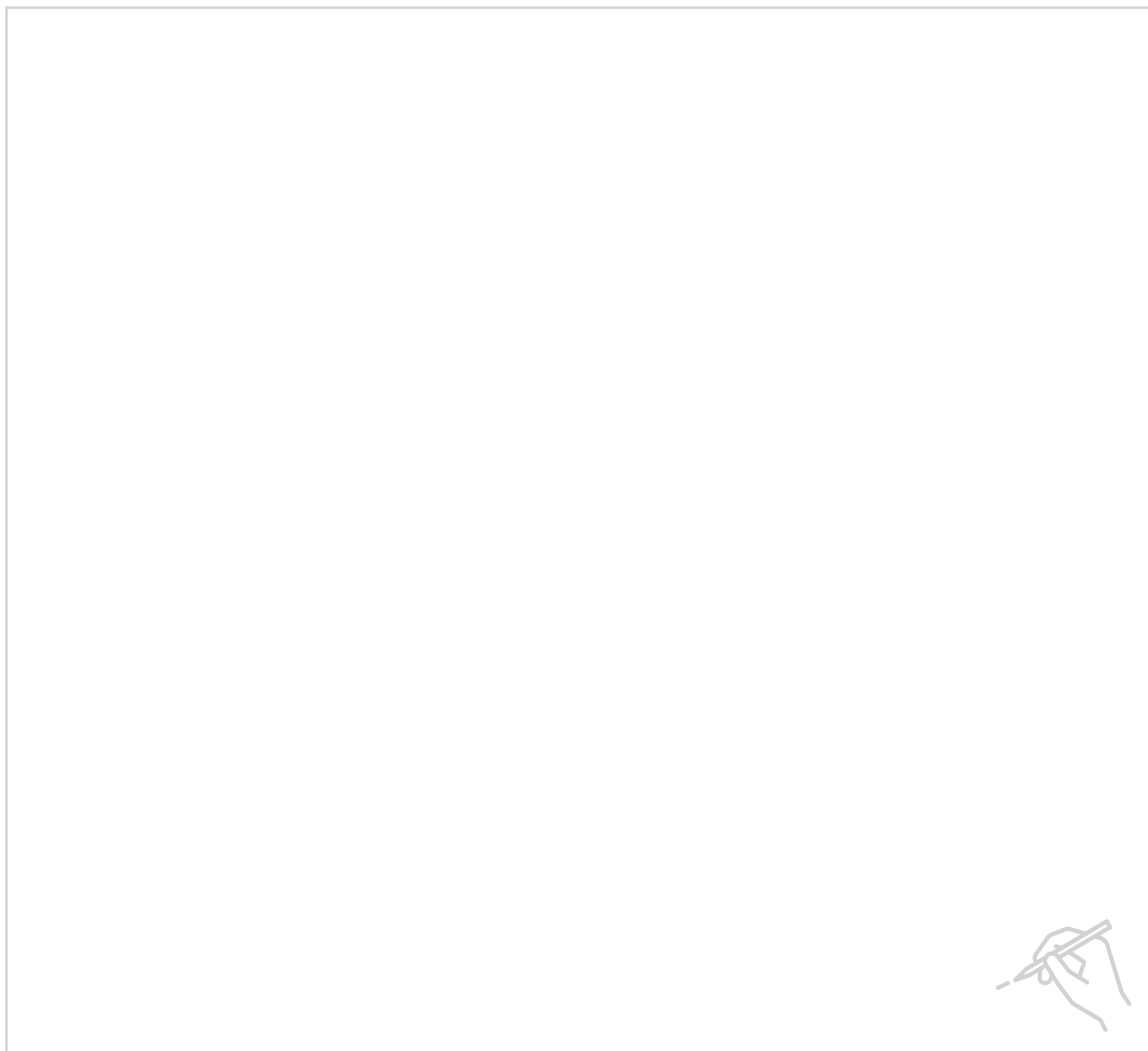
Kíváncsi vagy arra, hogy mások merre és hogyan élnek? Ha meg szeretnéd tudni, utaznod kell. Most a térkép segítségével beutazhatod Szlovákiát. Nézd meg figyelmesen, és az alatta lévő táblázatba gyűjtsd össze a nagyvárosok neveit magyar és szlovák nyelven! Figyelj a helyesíráásra! Milyen kezdőbetűkkel írjuk a települések neveit?

A város neve magyarul:	A város neve szlovákul:

3. FELADAT

Te mit szeretsz legjobban a lakóhelyedben? Ide lerajzolhatod.

4. FELADAT

Megtalálod a térképen, hol helyezkedik el a ti településetek? Karikázd be azt a nagyvárost, amelyik hozzátok a legközelebb fekszik, és írd le a nevét! Meg tudod nevezni a kerületet is?

.....

.....

6. NAP

DÁTUM:

A távoli helyek felkutatásához közlekedési eszközökre van szükségünk. Ezek a tárgyak szállítanak minket a földön, vízen és a levegőben.

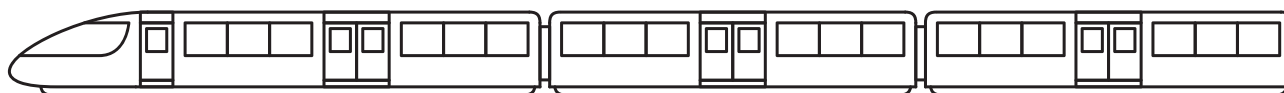
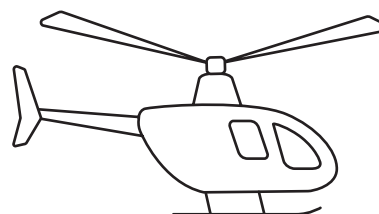
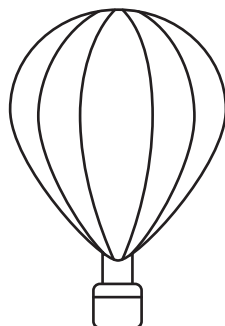
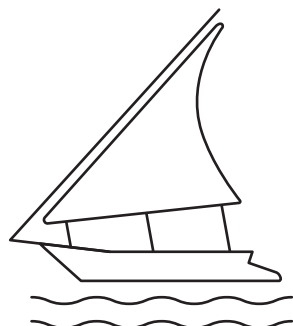
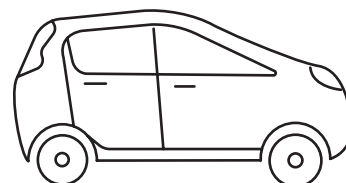
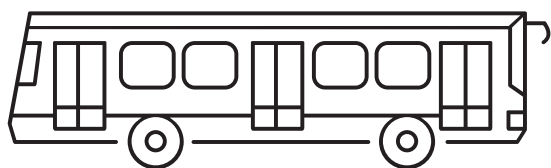
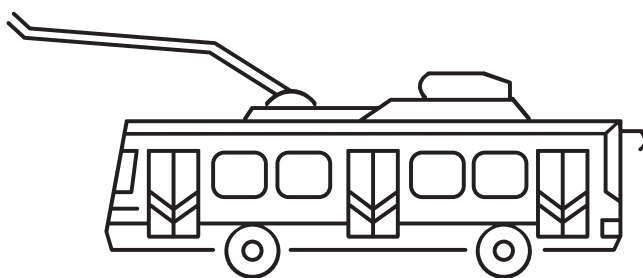
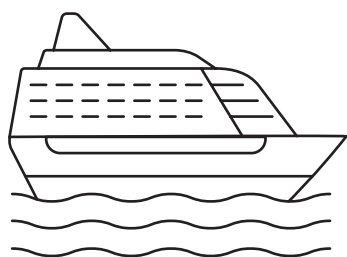
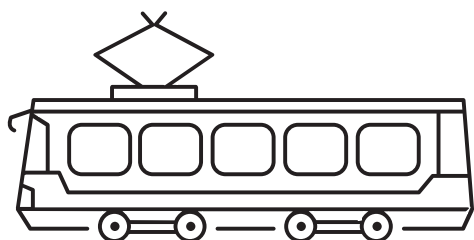
1. FELADAT

Válogass a következő oldalon található képek alapján, és írd a táblázatba a közlekedési eszközök neveit olyan nyelven, amilyen nyelven tudod!

magyar nyelven	szlovák nyelven	roma nyelven

2. FELADAT

Hol utazol? Karikázd be feketével a szárazföldön, kékkel a vízen, pirossal a levegőben közlekedőket! Színezd ki azt a közlekedési eszközt, amelyikkel már utaztál!

3. FELADAT

Ügyes matróz vagy? Találj legalább 5 különbséget a képeken!

Figyelmesen megnézted a képeket? Ha igen, próbáld a képek alapján megválaszolni a kérdéseket. Válaszolj egész mondatokkal!

Mennyi madarat látsz az első képen?

.....

Mennyi madár van a második képen?

.....

Mennyi madarat látsz a két képen összesen?

.....

Le tudod jegyezni számokkal is?

	+		=	
--	---	--	---	--

7. NAP

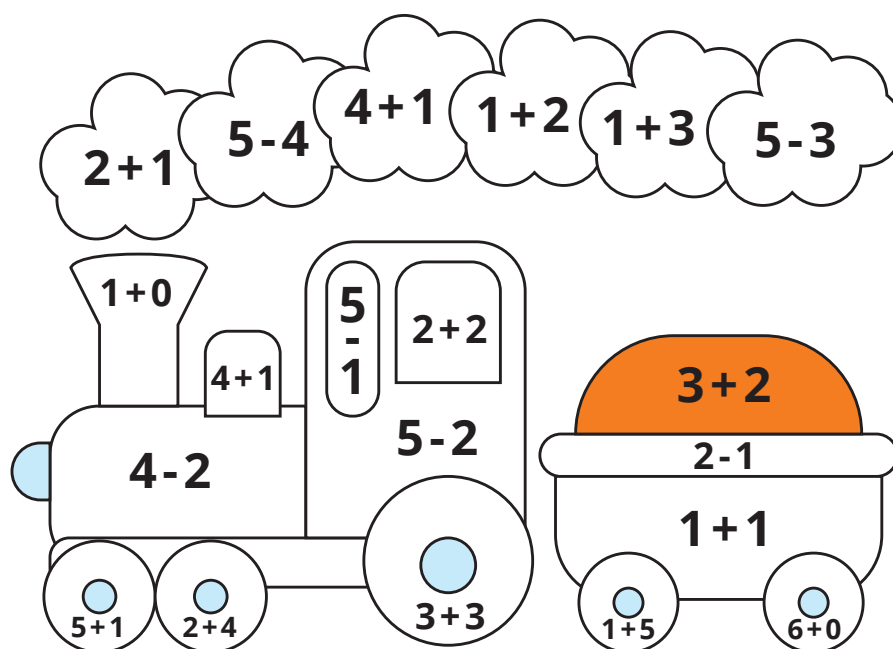
DÁTUM:

1. FELADAT

*Zim, zim, szaladok, szaladok, várnak rám az utasok,
tele a peron. Zum, zum, beszállás, beszállás, bakter int,
hogyan indulás, gurulok tovább.*

Sikerült megfejtened a találós kérdést? Ha igen, írd az üres keretbe,
majd számolj és színezz!

.....

● 1 ● 2 ● 3 ● 4 ● 5 ● 6

2. FELADAT

Ismered az igaz - hamis játékot? Ha a mondat igaz, be kell keretezni a mondat utáni IGAZ szót. Ha nem igaz a mondat, akkor a sorban a HAMIS szót kell bekeretezni.

A vonat a vízi közlekedés eszköze. IGAZ HAMIS

A vasúti sorompó jármű. IGAZ HAMIS

A teherautó szárazföldön közlekedik. IGAZ HAMIS

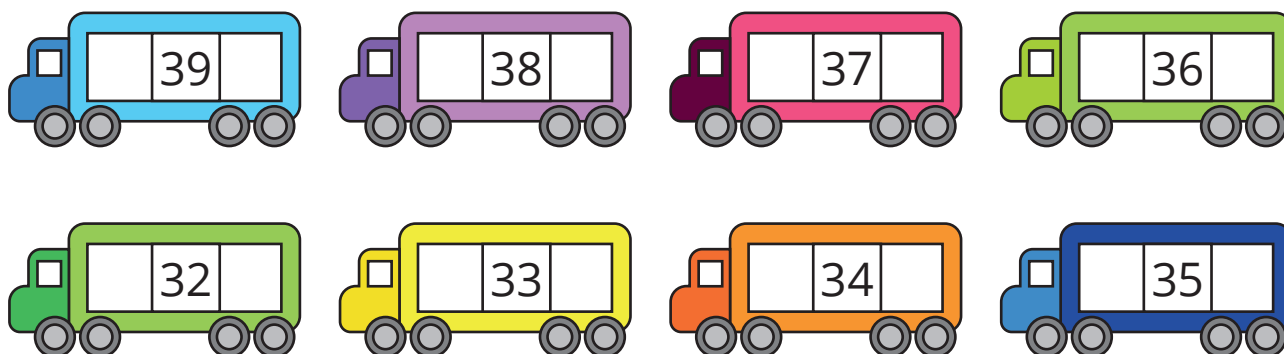
Utasszállító és teherhajó is létezik. IGAZ HAMIS

A hajó patakokon át is közlekedik. IGAZ HAMIS

Léteznek szárazföldi, vízi és légi közlekedési eszközök is. Az emberek az árut adják és veszik, ezt **kereskedelem**nek nevezzük. Az árut a távoli helyekre teherszállító járművek segítségével juttatják el.

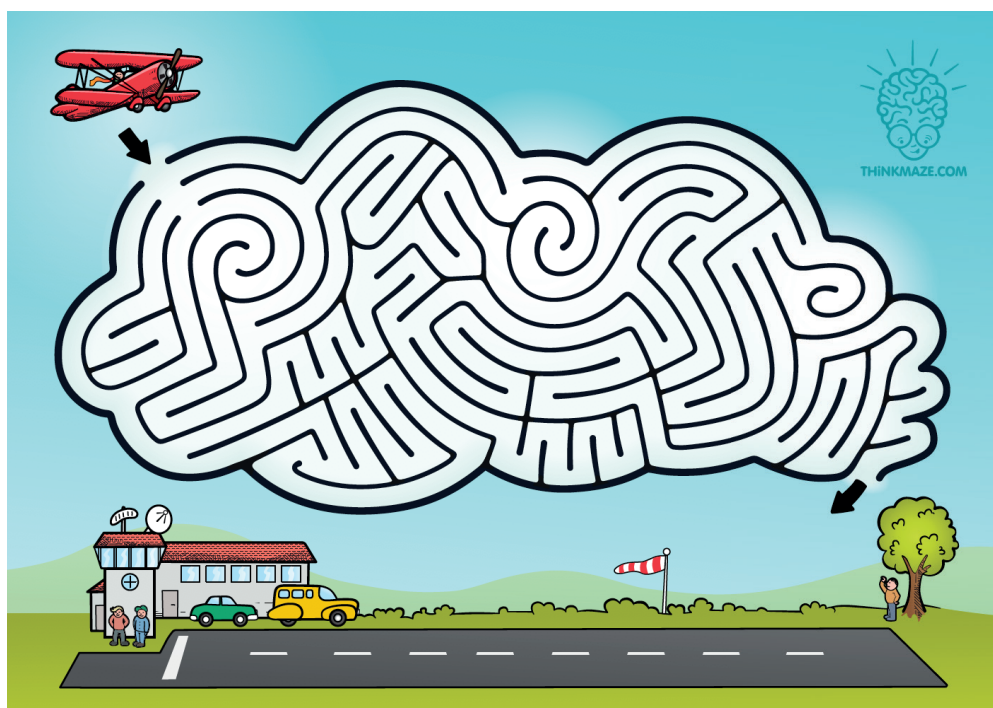
3. FELADAT

A teherautó árut, csomagokat szállít a boltokba. Segítesz a sofőrnek a szállítmánya megjelölésében? Számozd meg a dobozokat úgy, ahogy a számsorokban következnek!

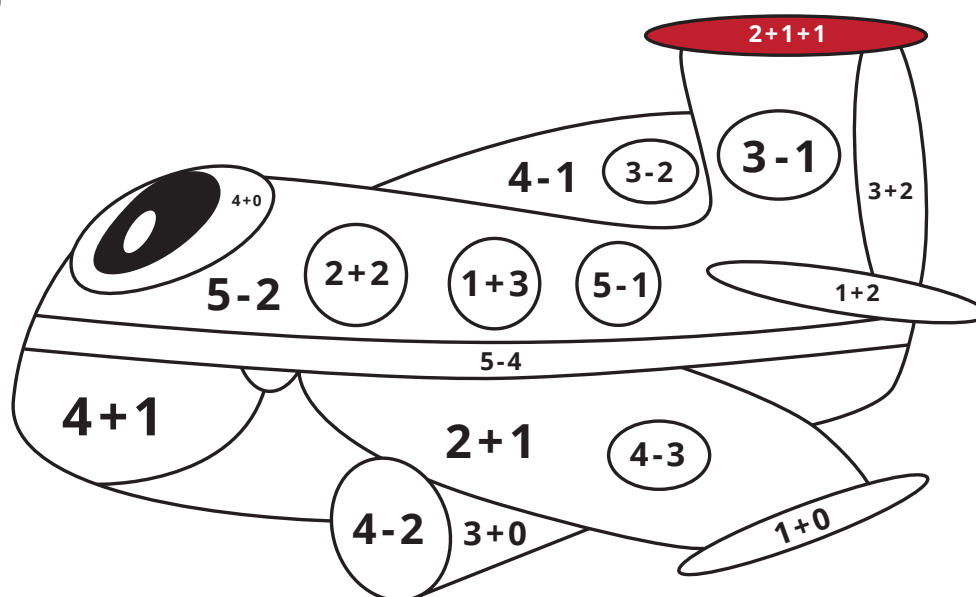

4. FELADAT

Utaztál már repülőgéppel? Most te leszel a pilóta, vezesd el a repülőgépedet a leszállópályára. Vigyázz, ha akadályba ütközöl, lezuhanhatsz!

Számolj és színezz!

● 1 ● 2 ● 3 ● 4 ● 5

8. NAP

DÁTUM:

1. FELADAT

Mire van szüksége a hajónak ahhoz, hogy közlekedjen? Segítenek a találós kérdések.

Felhőből jön, földre ér, onnan hamar visszatér. Mi az?

.....

Nagy hidegben jég leszek, nagy melegben pára, szárazságban rálocsolnak fűre meg a fára.

.....

2. FELADAT

Gondolkodj el rajta! Mi mindenre használjuk a vizet? Áruld el nekünk!

.....

.....

.....

.....

.....

3. FELADAT

Ismerkedj a vízzel! Tölts meg egy poharat csapvízzel!

Ha figyelmesen megfigyeled, sikerül megoldanod a feladatot. Húzd alá a helyes megállapításokat!

A víz fehér.	A víz áttetsző.	A víz átlátszó.
A víz édes.	A víznek nincs íze.	A víz savanyú.
A víz szagtalan.	Csokoládé íze van.	Zöldség íze van.

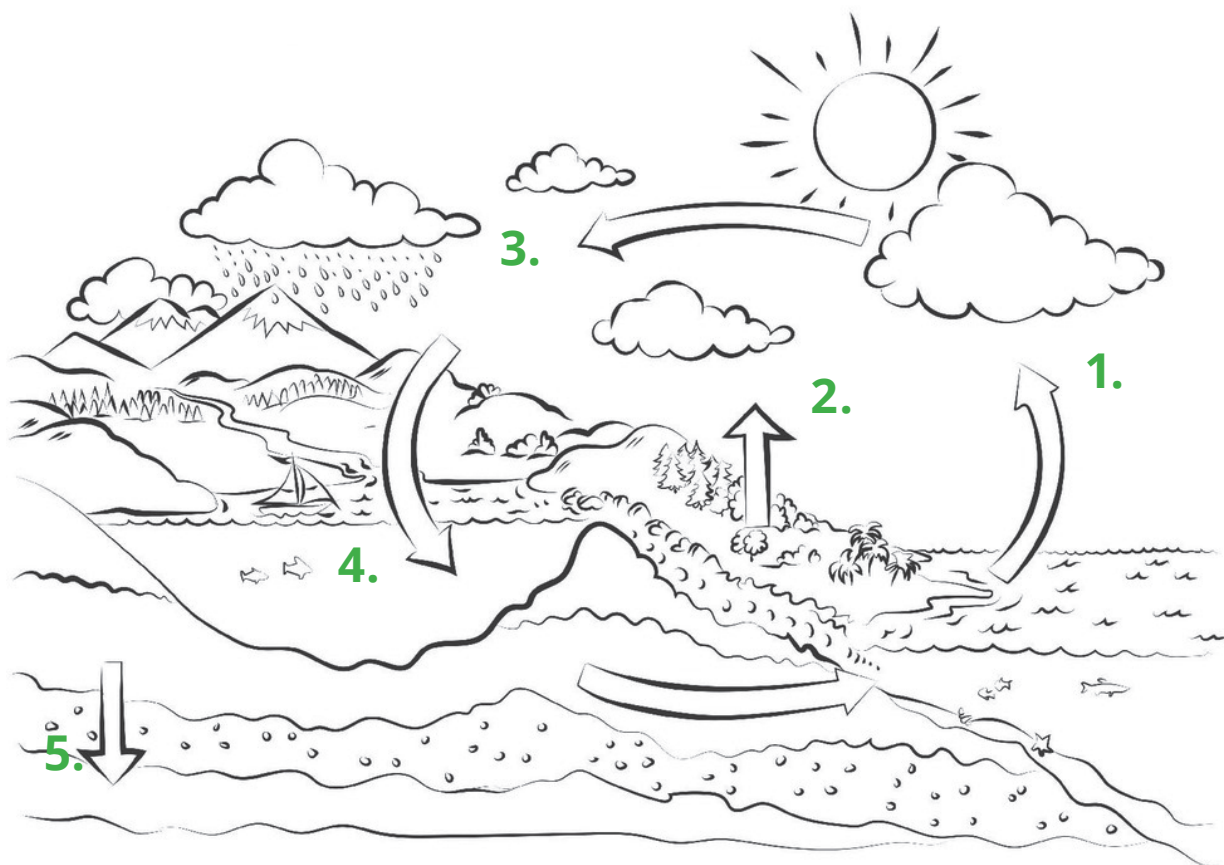
JÓ, HA MEGJEGYZED!

A víz a természetben állandó körforgásban van.

1. A napsugár melegétől a patakokból, tavakból, folyókból, tengerekből párolog.
2. Minden növénynek szüksége van vízre. A bennük található víz, egy idő után, kipárolog.
3. A pára a levegővel együtt emelkedik magasan a föld fölé. Ebből keletkeznek a felhők. A felhők belsejében a pára lehűl, mint a hűtőszekrényben. Eső, jégeső vagy hó formájában tér vissza hozzánk a földre.
4. Az eső, a jégeső és a havazás után a víz egy részét elnyeli a talaj. Onnan szívják magukba a vizet a növények gyökereiken keresztül.
5. A víz a talajban néha nagyon mélyre szivárogoz. A kutak innen nyerik kincsüket, a vizet.

4. FELADAT

Meséld el és írd le a víz körforgását! Segítenek ebben a számok a képen.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

9. NAP

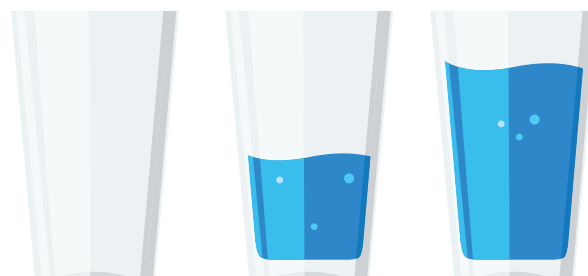
DÁTUM:.....

1. FELADAT

Gondoltad volna, hogy a víz zenélésre is alkalmas? Töltsetek meg többfajta vizespoharat különböző magasságig vízzel, aztán ütögetétek meg őket kiskanállal, hogy szép csilingelő hangot adjanak ki.

Hallgasd meg, hogy milyen magasan vagy mélyen szól, és mennyire csengő hangot ad ki.

Rendezd sorba a poharakat a mélyebbtől a magasabb hangok felé, és játszd el egy ismert dalocska dallamát!

JÓ, HA MEGJEGYZED!

Ahhoz, hogy egészséges legyél, nagyon fontos a rendszeres folyadékfogyasztás. A legegészségesebb ital az ivóvíz. Ha ezt fogyasztod, nem pedig az édesített üdítőket, megelőzheted az elhízást.

2. FELADAT

Mosakodáskor megfigyelheted, hogy kétféle víz van: tiszta és szennyezett. (Pl. a szappanos, amelyik lefolyik a lefolyón.)

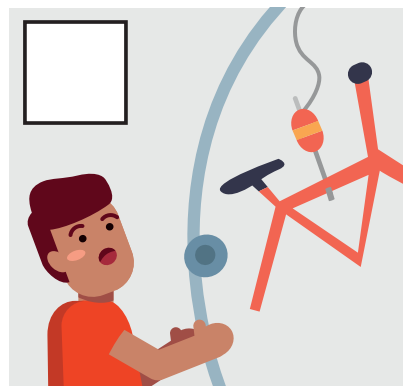
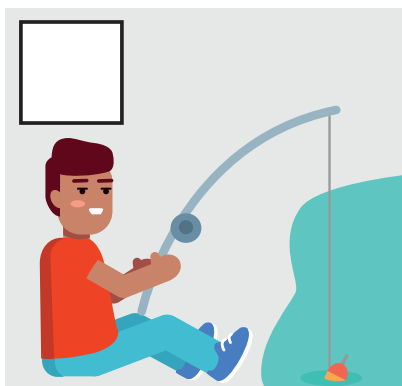
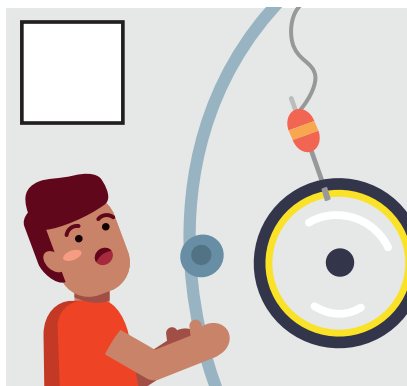
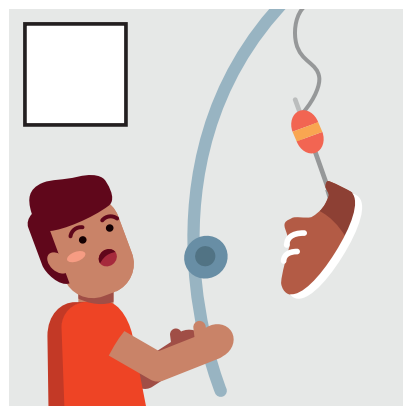
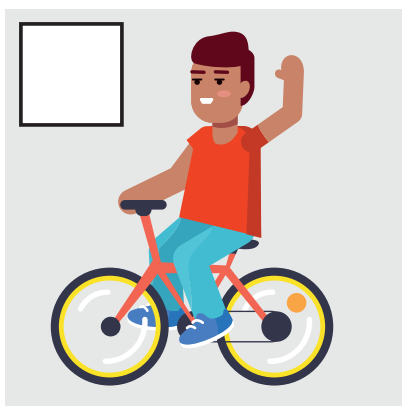
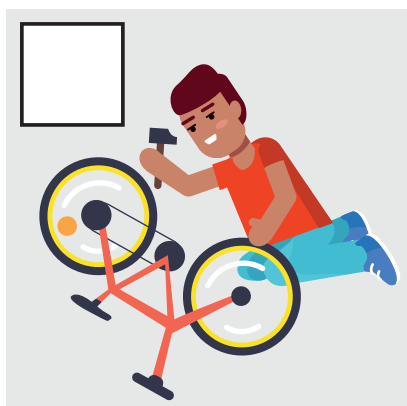
Nézd meg figyelmesen a képet, és sorold fel, mi minden szennyezheti az ivóvizünket!

.....

.....

3. FELADAT

Sajnos, nem mindenki tartja be a szabályokat. Vannak, akik nem óvják a természetet, és így veszélybe sodornak valamennyiünket. Rendezd időrendi sorrendbe a képeket, számozd meg őket! Írd le röviden a történetet olyan nyelven, amilyen nyelven szeretnéd!

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

10. NAP

DÁTUM:

Ebben a füzetben sokféle feladattal találkoztál. A hét napjai után családod tagjaival foglalkoztál, ezután lakóhelyedről esett szó, majd a közlekedési eszközökről, amelyek segítségével új tájakat fedezhetsz fel. Mindez kapcsolatban áll velünk, emberekkel. Sokan vagyunk, sokfélék. Különböző az érdeklődési körünk, más-más mesterséget űzünk.

1. FELADAT

Mik a találós kérdésekben elrejtett foglalkozások nevei? Írd le magyarul, szlovákul és roma nyelven is, ha tudod!

Kócos hajad rendbe hozom, az ollómmal belenyírok, s mindjárt fel is csavarintom.

.....

Én viszem a híreket, újságot és levelet.

.....

Keverem-kavarom a betont, a téglákat sorra összerakom.

.....

Cipőt, csizmát talpalok, kipp-kopp kopogok, találd ki, hogy ki vagyok?

.....

2. FELADAT

Minden foglalkozás nagyon fontos. Sorolj fel még néhány foglalkozást! Írd le magyarul, szlovákul és roma nyelven is, ha tudod! Segítenek a következő oldalon található képek.

magyar nyelven	szlovák nyelven	roma nyelven

3. FELADAT

Összekeveredtek a szavak betűi. Igen, nem? Rakj rendet a betűk között, majd írd le a szavakat!

szráfod

akoatn

tóztúl

svatusa

4. FELADAT

Ebben a feladatban szlovák nyelven rejtettük el a foglalkozások neveit. Keresd meg, és karikázd be őket!

Nájdí a zakrúžkuj názvy povolání: *stolár, cukrár, pekár, murár, obuvník, krajčír, sklenár.*

K	B	S	T	O	L	Á	R	M	E
R	O	C	V	U	S	P	V	Z	T
A	P	A	C	U	K	R	Á	R	S
J	E	Z	Y	I	G	O	T	B	K
Č	P	E	K	Á	R	L	U	Z	L
Í	F	E	T	Y	M	V	Z	O	E
R	H	D	M	U	R	Á	R	F	N
D	Š	Z	U	X	Ť	P	C	R	Á
O	B	U	V	N	Í	K	B	R	R
A	K	E	L	E	F	Á	N	T	X

Minden ember akkor lehet igazán boldog, ha a mesterséget amit kitanult, szeretettel végzi. A te mesterséged most a tanulás. Reméljük a feladataidhoz éppolyan szeretettel állsz hozzá, mint mi, akik neked ezeket időről időre készítjük.

Nemsokára neked is lehetőséged lesz eldönteni, mi leszel, ha nagy leszel. Elárulod nekünk is?

Ha nagy leszek szeretnék lenni.

Ehhez kívánunk további jó tanulást és közben sok sikert!

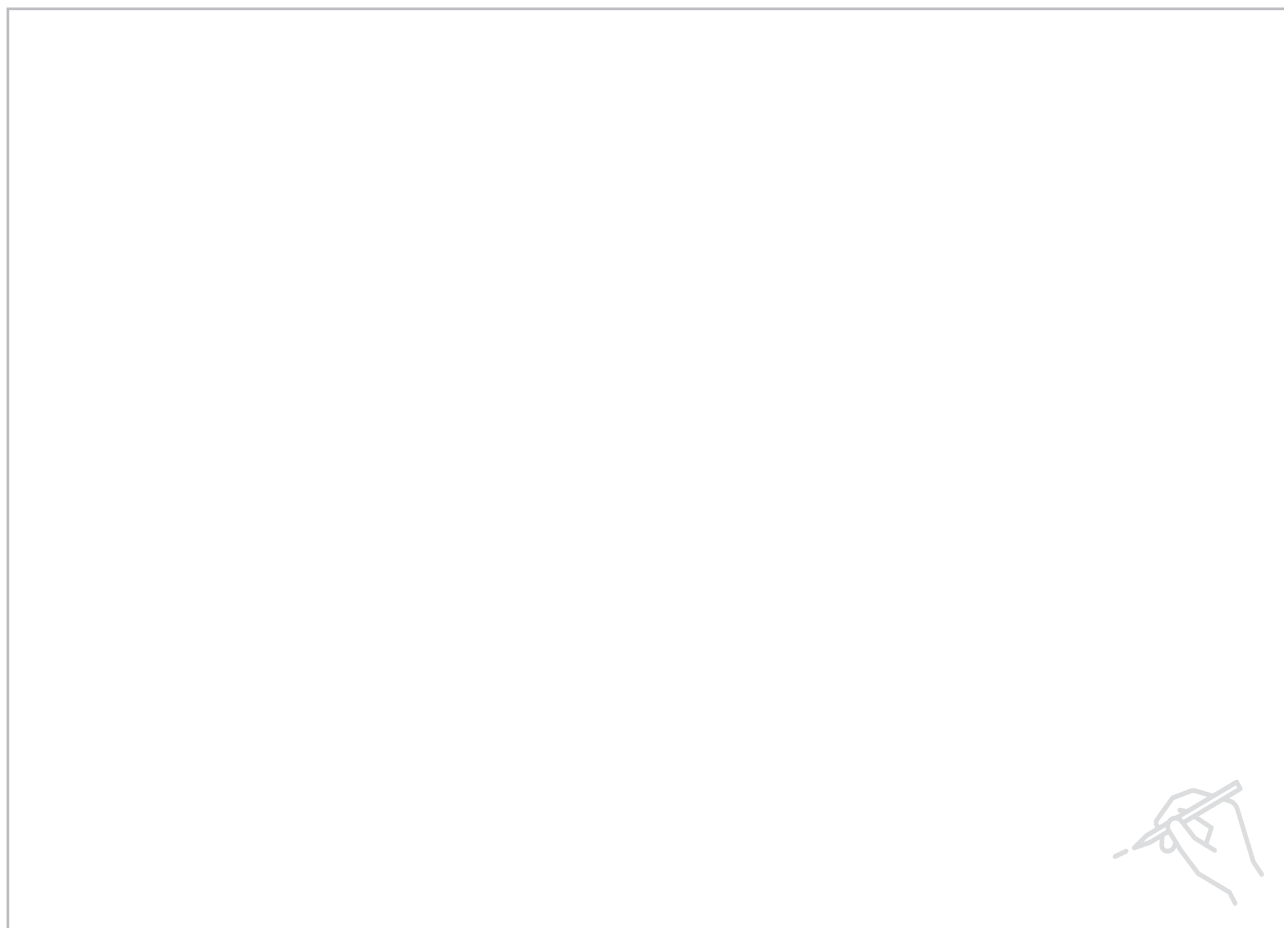
ÖSSZEFOGLALÁS – ÉRTÉKELÉS

Válassz ki egy arcocskát, és rajzold le azt közülük, amelyik a leginkább kifejezi a hangulatodat a Gyakorlófüzeted feladatainak megoldása után.

A feladatokat egyedül sikerült megoldanom. 😊

Segítséget kértem a megoldásához. 😐

Nem sikerült megoldanom. 😞

*Írj üzenetet a tanító nénidnek,
tanító bácsidnak!*

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

